

Prawie wszystko o badaniach bilansowych dziecka

Porady patronażowe oraz badania bilansowe dzieci są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia świadczeniami gwarantowanymi wykonywanymi przez lekarza, pielęgniarkę i położną podstawowej opieki zdrowotnej. Przeprowadzona przez Narodowy Fundusz Zdrowia analiza wykazała niepokojącą tendencję spadkową – zbyt małą liczbę takich porad i badań. W roku kalendarzowym w ramach podstawowej opieki zdrowotnej powinno być ich ponad 4,5 mln, w rzeczywistości zaś w 2012 roku lekarze zrealizowali u małych pacjentów 1,2 mln badań. **Z danych Śląskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ za 2012 rok wynika, że zaledwie 20% dzieci w województwie śląskim poddawane jest okresowym profilaktycznym badaniom lekarskim.** Tymczasem badania bilansowe są niezwykle istotne. Obejmują nie tylko pomiary wzrostu i masy ciała, jak powszechnie się uważa (słynne siatki centylowe). Bilans umeżliwia m.in. wczesne wykrycie skrzywienia kręgosłupa, wad wzroku, słuchu i stanu uzębienia. Pomaga również sprawnie kontrolować prawidłowy przebieg zalecanych szczepień ochronnych.

Warunki realizacji porad patronażowych oraz badań bilansowych, w tym badań przesiewowych

Wiek albo etap edukacji	Porada patronażowa i badania bilansowe, w tym badania przesiewowe*
1-4 tydzień życia	Porada patronażowa lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, obejmująca badanie podmiotowe i przedmiotowe, z uwzględnieniem rozwoju fizycznego, pomiaru i monitorowania obwodu głowy, oceny żółtaczki, podstawowej oceny stanu neurologicznego oraz badania przedmiotowego w kierunku wykrywania wrodzonej dysplazji stawów biodrowych.
2-6 miesiąc życia (w terminach odpowiadających szczepieniom ochronnym)	1. Badanie lekarskie podmiotowe i przedmiotowe, z uwzględnieniem rozwoju fizycznego (pomiar: masy i długości ciała, obwodu głowy i klatki piersiowej), przebytych schorzeń oraz zapobiegania krzywicy. 2. Ocena wielkości ciemienia przedniego. 3. Ocena stanu neurologicznego. 4. Określenie wieku zębowego. 5. U chłopców badanie obecności jąder w mosznie. 6. Przeprowadzenie testu rozwoju reakcji słuchowych – w przypadku nieprawidłowego wyniku testu lub stwierdzenia przynależności do grupy ryzyka uszkodzenia słuchu skierowanie do specjalistycznej diagnostyki audiologicznej lub foniatrycznej. 7. Ocena obecności czynników ryzyka uszkodzenia słuchu. 8. Badanie przedmiotowe w kierunku wykrywania wrodzonej dysplazji stawów biodrowych.
9 miesiąc życia	1. Badanie lekarskie podmiotowe i przedmiotowe, z uwzględnieniem tempa rozwoju fizycznego (pomiar: masy i długości ciała, obwodu głowy i klatki piersiowej) i psychomotorycznego. 2. Ocena wykonania szczepień ochronnych zgodnie z kalendarzem szczepień. 3. Przeprowadzenie testu rozwoju reakcji słuchowych.
12 miesiąc życia	1. Badanie lekarskie podmiotowe i przedmiotowe, z uwzględnieniem tempa rozwoju fizycznego (pomiar: masy i długości ciała, obwodu głowy i klatki piersiowej) i psychomotorycznego. 2. Ocena wykonania szczepień ochronnych, zgodnie z kalendarzem szczepień. 3. Ocena wielkości blizny po szczepieniu BCG. 4. Przeprowadzenie testu rozwoju reakcji słuchowych. 5. Ocena obecności nowych czynników ryzyka uszkodzenia słuchu. 6. Pomiar ciśnienia tętniczego krwi.
2 lata	Profilaktyczne badanie lekarskie (bilans zdrowia) obejmuje: 1. Badanie lekarskie podmiotowe i przedmiotowe, ze szczególnym uwzględnieniem tempa rozwoju fizycznego (pomiar: masy i długości ciała), w tym określenie współczynnika masy ciała (Body Mass Index – BMI) i psychomotorycznego oraz przebytych schorzeń. 2. Ocena wykonania szczepień ochronnych zgodnie z kalendarzem szczepień. 3. Ocena obecności czynników ryzyka uszkodzenia słuchu. 4. Przeprowadzenie testu rozwoju reakcji słuchowych oraz ocena rozwoju mowy. 5. Test Hirschberga w kierunku wykrywania zeza. 6. Pomiar ciśnienia tętniczego krwi.
4 lata	Profilaktyczne badanie lekarskie (bilans zdrowia) obejmuje: 1. Ocena obecności czynników ryzyka uszkodzenia słuchu. 2. Badanie lekarskie podmiotowe i przedmiotowe w kierunku oceny rozwoju fizycznego (pomiar: wzrostu i masy ciała), w tym określenie współczynnika masy ciała (Body Mass Index – BMI), psychomotorycznego i społecznego. 3. Przeprowadzenie testu rozwoju reakcji słuchowych oraz ocena rozwoju mowy. 4. Ocena higieny jamy ustnej.
5 lat**	Profilaktyczne badanie lekarskie (bilans zdrowia) obejmuje: 1. Badanie lekarskie podmiotowe i przedmiotowe w kierunku oceny rozwoju fizycznego (pomiar: wzrostu i masy ciała), w tym określenie współczynnika masy ciała (Body Mass Index – BMI), psychomotorycznego i społecznego. 2. Pomiar ciśnienia tętniczego krwi.

Wiek albo etap edukacji	Porada patronażowa i badania bilansowe, w tym badania przesiewowe*
Klasa 0 (6 albo 7 lat***)	Profilaktyczne badanie lekarskie (bilans zdrowia) obejmuje: 1. Badanie podmiotowe: a) wywiad od rodziców i dziecka, z uwzględnieniem czynników ryzyka dla zdrowia oraz zachowań zdrowotnych, b) analizę informacji zawartej w karcie badania profilaktycznego, c) analizę innej dostępnej indywidualnej dokumentacji medycznej. 2. Badanie przedmiotowe ze szczególnym uwzględnieniem oceny: a) rozwoju fizycznego (pomiar: wzrostu i masy ciała), w tym określenie współczynnika masy ciała (Body Mass Index – BMI), b) rozwoju psychomotorycznego, c) mowy, d) lateralizacji, e) układu ruchu, f) jamy ustnej, g) u chłopców – obecności jąder w mosznie i wad układu moczowo-płciowego. 3. Wykrywanie zaburzeń układu ruchu, w tym boczego skrzywienia kręgosłupa, zniekształceń statycznych kończyn dolnych. 4. Wykrywanie zeza (Cover test, test Hirschberga). 5. Wykrywanie zaburzeń ostrości wzroku. 6. Ocena wykonania szczepień ochronnych zgodnie z kalendarzem szczepień. 7. Przeprowadzenie testu rozwoju reakcji słuchowych oraz ocena rozwoju mowy. 8. Ocena obecności czynników ryzyka uszkodzenia słuchu. 9. Pomiar ciśnienia tętniczego krwi. 10. Badanie lekarskie specjalistyczne i diagnostyczne w razie potrzeby. 11. Podsumowanie badania z określeniem: zdrowotnej dojrzałości szkolnej i kwalifikacji do grupy na zajęciach wychowania fizycznego (w tym nauki pływania) oraz ewentualnego problemu zdrowotnego. 12. Poradnictwo w zakresie prozdrowotnego stylu życia.
Klasa III szkoły podstawowej (10 lat)	Profilaktyczne badanie lekarskie (bilans zdrowia) obejmuje: 1. Badanie podmiotowe: a) wywiad od rodziców i dziecka, z uwzględnieniem czynników ryzyka dla zdrowia oraz zachowań zdrowotnych, b) analizę informacji zawartej w karcie badania profilaktycznego od pielęgniarki lub higienistki szkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem wyników testów przesiewowych, oraz od wychowawcy klasy, c) analizę innej dostępnej indywidualnej dokumentacji medycznej. 2. Badanie przedmiotowe ze szczególnym uwzględnieniem oceny: a) rozwoju fizycznego (pomiar: wzrostu i masy ciała), w tym określenie współczynnika masy ciała – Body Mass Index – BMI, b) rozwoju psychospołecznego, c) układu ruchu, d) układu moczowo-płciowego, e) dojrzewania płciowego według skali Tannera, f) tarczycy, g) jamy ustnej. 3. Wykrywanie zaburzeń układu ruchu, w tym boczego skrzywienia kręgosłupa. 4. Wykrywanie zaburzeń ostrości wzroku i widzenia barw. 5. Pomiar ciśnienia tętniczego krwi. 6. Badania specjalistyczne lekarskie i diagnostyczne w razie potrzeby. 7. Podsumowanie badania, z określeniem poziomu i tempa rozwoju fizycznego, rozwoju psychospołecznego (ocena orientacyjna), przystosowania szkolnego, kwalifikacji do grupy na zajęciach wychowania fizycznego i sportu szkolnego oraz ewentualnego problemu zdrowotnego. 8. Poradnictwo w zakresie prozdrowotnego stylu życia.
Klasa I gimnazjum (13 lat)	Profilaktyczne badanie lekarskie (bilans zdrowia) obejmuje: 1. Badanie podmiotowe: a) wywiad od rodziców i dziecka, z uwzględnieniem czynników ryzyka dla zdrowia oraz zachowań zdrowotnych, b) analizę informacji zawartej w karcie badania profilaktycznego od pielęgniarki lub higienistki szkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem wyników testów przesiewowych, oraz od wychowawcy klasy, c) analizę innej dostępnej indywidualnej dokumentacji medycznej. 2. Badanie przedmiotowe ze szczególnym uwzględnieniem oceny: a) rozwoju fizycznego (pomiar: wzrostu i masy ciała), w tym określenie współczynnika masy ciała – Body Mass Index – BMI, b) rozwoju psychospołecznego, c) układu ruchu, d) tarczycy, e) dojrzewania płciowego, f) układu moczowo-płciowego, g) jamy ustnej, h) skóry. 3. Wykrywanie zaburzeń układu ruchu, w tym boczego skrzywienia kręgosłupa i nadmiernej kifozy piersiowej. 4. Wykrywanie zaburzeń ostrości wzroku. 5. Wykrywanie zaburzeń słuchu (badanie orientacyjne szeptem). 6. Pomiar ciśnienia tętniczego krwi. 7. Badania specjalistyczne lekarskie i diagnostyczne w razie potrzeby. 8. Podsumowanie badania, z określeniem poziomu i tempa wzrastania oraz dojrzewania płciowego, rozwoju psychospołecznego (ocena orientacyjna) przystosowania szkolnego, kwalifikacji do grupy na zajęciach wychowania fizycznego i sportu szkolnego oraz ewentualnego problemu zdrowotnego. 9. Poradnictwo w zakresie prozdrowotnego stylu życia.

Wiek albo etap edukacji	Porada patronażowa i badania bilansowe, w tym badania przesiewowe*
Klasa I szkoły ponadgimnazjalnej (16 lat)	Profilaktyczne badanie lekarskie (bilans zdrowia) obejmuje: 1. Badanie podmiotowe: a) wywiad od ucznia i rodziców, z uwzględnieniem czynników ryzyka dla zdrowia oraz zachowań zdrowotnych, b) analizę informacji zawartej w karcie badania profilaktycznego od pielęgniarki lub higienistki szkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem wyników testów przesiewowych, oraz od wychowawcy klasy, c) analizę innej dostępnej indywidualnej dokumentacji medycznej. 2. Badanie przedmiotowe ze szczególnym uwzględnieniem oceny: a) rozwoju fizycznego (pomiar: wzrostu i masy ciała), w tym określenie współczynnika masy ciała (Body Mass Index – BMI), b) rozwoju psychospołecznego, c) procesu dojrzewania płciowego, d) układu ruchu, e) tarczycy, f) jamy ustnej, g) skóry. 3. Wykrywanie zaburzeń układu ruchu, w tym boczego skrzywienia kręgosłupa i nadmiernej kifozy piersiowej. 4. Wykrywanie zaburzeń ostrości wzroku. 5. Pomiar ciśnienia tętniczego krwi. 6. Badania specjalistyczne lekarskie i diagnostyczne w razie potrzeby. 7. Podsumowanie badania z określeniem poziomu i tempa rozwoju fizycznego i dojrzewania płciowego, rozwoju psychospołecznego (ocena orientacyjna), kwalifikacji do grupy na zajęciach wychowania fizycznego i sportu szkolnego oraz ewentualnego problemu zdrowotnego. 8. Poradnictwo w zakresie prozdrowotnego stylu życia oraz z punktu widzenia przyszłego wyboru dalszego kształcenia lub pracy zawodowej.
Ostatnia klasa szkoły ponadgimnazjalnej do ukończenia 19 roku życia	Profilaktyczne badanie lekarskie (bilans zdrowia) obejmuje: 1. Badanie podmiotowe: a) wywiad od ucznia z uwzględnieniem czynników ryzyka dla zdrowia oraz zachowań zdrowotnych, b) analizę informacji zawartej w karcie badania profilaktycznego od pielęgniarki lub higienistki szkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem wyników testów przesiewowych, oraz od wychowawcy klasy, c) analizę innej dostępnej indywidualnej dokumentacji medycznej. 2. Badanie przedmiotowe ze szczególnym uwzględnieniem oceny: a) rozwoju fizycznego (pomiar: wzrostu i masy ciała), w tym określenie współczynnika masy ciała (Body Mass Index – BMI), b) rozwoju psychospołecznego, c) układu moczowo-płciowego i dojrzewania płciowego, d) układu ruchu, e) tarczycy, f) jamy ustnej, g) skóry. 3. Wykrywanie zaburzeń ostrości wzroku. 4. Pomiar ciśnienia tętniczego krwi. 5. Badania specjalistyczne lekarskie i diagnostyczne w razie potrzeby. 6. Podsumowanie wyników badania z określeniem ewentualnego problemu zdrowotnego oraz sugestii i rad dotyczących dalszego kształcenia i wyboru zawodu, przyszłego rodzicielstwa, prozdrowotnego stylu życia, w tym aktywności fizycznej.

* Badania u dzieci do 16 roku życia są wykonywane w obecności opiekunów prawnych lub faktycznych.
** U dziecka 5-letniego w klasie 0 – zakres profilaktycznego badania lekarskiego (bilansu zdrowia) jak w wieku 6 lat.
*** Badanie przeprowadza się w przypadku braku profilaktycznego badania lekarskiego (bilansu zdrowia) wykonywanego w wieku 6 lat.

Co zmieni się od 1 stycznia 2014 roku?

Zgodnie z wytycznymi Ministra Zdrowia obowiązującymi od 1 stycznia 2014 r. tzw. bilanse zdrowia kierowane będą do dzieci i młodzieży w wieku:
- do 12 miesiąca życia (1-4 tydzień, 2-6 miesiąc życia w terminach odpowiadających szczepieniom ochronnym, 9 miesiąc życia, 12 miesiąc życia),
- 2 lata,
- 4 lata,
- 5 lat (u dziecka 5-letniego nieodbywającego rocznego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego),
- roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne (w przypadku niewykonania badania w terminie testy przesiewowe wykonuje się w klasie I szkoły podstawowej),
- klasa III szkoły podstawowej,
- klasa I gimnazjum,
- klasa I szkoły ponadgimnazjalnej,
- ostatnia klasa szkoły ponadgimnazjalnej do ukończenia 19 roku życia.
Dotychczas badania te rozliczane były przez NFZ w ramach tzw. stawki kapitałowej, co w przypadku dzieci w wieku do 6 lat wynosi 16 zł miesięcznie na pacjenta, a w przypadku dzieci starszych niecałe 10 zł. **Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia od stycznia 2014 r. bilans zdrowia będzie opłacany odrębnie, tj. za każdy przeprowadzony bilans u dziecka lekarz podstawowej opieki zdrowotnej otrzyma 20 zł, niezależnie od comiesięcznej stałej stawki.**

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Załącznik nr 1: Wykaz świadczeń gwarantowanych lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz warunki ich realizacji)
Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 r. (Załącznik nr 1: Wykaz świadczeń gwarantowanych lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz warunki ich realizacji)

KOLEJNE WYDANIE UKAŻE SIĘ 25 PAŹDZIERNIKA 2013 ROKU. SZUKAJ NAS W PIĄTKOWYM WYDANIU GAZETY!

Narodowy Fundusz Zdrowia
Śląski Oddział Wojewódzki w Katowicach

www.nfz-katowice.pl www.nfz.gov.pl

Informacja ogólna
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice, tel. 32 735 19 00

Biuro Działu Skarg i Wniosków
ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice,
tel. 32 735 05 13; 32 735 05 45

Informacja dotycząca
Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego (KUZ)
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice, tel. 32 735 18 00

Informacja dotycząca Europejskiej Karty Ubezpieczenia
Zdrowotnego (EKUZ)
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice;
tel. 32 735 18 82; 32 735 18 72; 32 735 18 87;
32 735 18 78; 32 735 16 78; 32 735 16 79

Informacja dotycząca zasad rozliczania (refundacji)
kosztów leczenia poniesionych przez ubezpieczonych
w krajach UE/EFTA
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice,
tel. (0048) 32 735 16 73, 32 735 16 67, 32 735 16 25

Informacja dotycząca planowego leczenia
poza granicami kraju
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice,
tel. 32 735 16 25, 32 735 16 73

Informacja Działu Lecznictwa Uzdrawiskowego
ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice,
tel. 32 735 05 22

Dział ds. Środków Pomocniczych
i Przedmiotów Ortopedycznych
ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice,
tel. 32 735 05 56, 32 735 05 57